

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto 25.05.2026

Ruotsinkielisen kotoutumisen edistäminen Espoossa

Valmistelijat / lisätiedot:

Lindholm Sanna
Svahnström Sofia
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Elinvoimajohtaja Heinaro Mervi

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto merkitsee tiedoksi selostuksen ruotsin kielellä kotoutumisen edistämisestä Espoossa.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hallitusohjelma ja Espoo-tarina

Pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaan on varmistettava, että kotoutuminen on mahdollista molemmilla kotimaisilla kielillä. Tavoitteena on, että valtakunnallisesti noin 5–10 prosenttia kotoutujista valitsee kotoutumiskielekseen ruotsin. Myös Espoo-tarinassa nostetaan esiin tavoite edistää ruotsinkielistä kotoutumista: kotoutumista vahvistetaan ja osana tätä kehitetään ruotsinkielinen kotoutumispolku Espooseen.

Kaupunginvaltuusto on vahvistanut ruotsin kielellä kotoutumisen edellytyksiä

Espoon kaupunginvaltuusto on kohdentanut määrärahoja ruotsin kielellä kotoutumisen edistämiseen. Kesällä 2025 kaupunkiin palkattiin palvelukoordinaattori, jonka tehtävänä on vahvistaa ruotsinkielistä kotoutumista. Keskeisenä tavoitteena on varmistaa, että asiakastyötä tekevät työntekijät sekä keskeiset sidosryhmät ovat tietoisia ruotsin kielellä kotoutumisen mahdollisuudesta ja siihen liittyvistä palveluista.

Palvelukoordinaattorin tehtäviin kuuluu myös ruotsinkielisen kotoutumisen palvelupolkujen kuvaaminen Espoossa ja pääkaupunkiseudulla sekä aktiivinen toimiminen ja vaikuttaminen ruotsinkielisen kotoutumisen verkostoissa.

Koordinaattori osallistuu Folktingetin ja KEHA-keskuksen ylläpitämään kaksikielisten kuntien verkostoon, joka mahdollistaa ajantasaisen tiedon saannin muiden kuntien käytännöistä ruotsin- ja kaksikielisen kotoutumisen kehittämisessä. Lisäksi Espoo toimii osana pääkaupunkiseudun

ruotsinkielisen kotoutumisen verkostoa, johon kuuluvat Vantaa, Helsinki, Kauniainen, Luckan sekä alueen koulutuksen järjestäjiä. Verkoston toimijat tapaavat säännöllisesti.

Kaupunginvaltuusto on vuoden 2026 talousarviossa myöntänyt 10 000 euron määrärahan ruotsinkielisen kotoutumisen neuvontaan. Rahoituksella on hankittu neuvontapalvelua kotoutujille, jotka ilmoittautuvat työllisyyspalveluiden asiakkaiksi. Neuvontapalvelua tuottaa Luckan Sellon toimipisteessä alkaen toukokuussa 2026. Asiakkaille annetaan tietoa kotoutumisesta Suomessa sekä mahdollisuudesta valita kotoutumiskieleksi suomi tai ruotsi. Lisäksi neuvonnassa tarjotaan tietoa ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta, perusopetuksesta, jatko-opinnoista sekä työmarkkinoista. Osa rahoituksesta kohdennetaan neuvontaa tukevaan materiaalituotantoon.

Asiaksmäärät

Tähän mennessä ruotsin kielellä kotoutuvien määrä on ollut vähäinen, eikä valtion ylläpitämistä tietojärjestelmistä ole aiemmin ollut saatavilla kattavaa rekisteritietoa kotoutumiskielen perusteella. Valtio on kehittänyt asiakasjärjestelmiään siten, että jatkossa kotoutujien määrää voidaan seurata kotoutumiskielen mukaan. Sekä KOTO-AJ- että A-TMT-järjestelmistä on mahdollista saada tietoa sekä työnhakijoiden että työmarkkinoiden ulkopuolella olevien asiakkaiden kotoutumiskielestä. Työllisyyspalveluiden kotoutujista noin 10–15 asiakasta vuodessa valitsee kotoutumiskielekseen ruotsin. Koto-Espoon asiakkaissa ei toistaiseksi ole ollut ruotsiksi kotoutuvia.

Kotoutumiskoulutus

Helsingfors Arbis järjestää ruotsinkielisen kotoutumiskoulutuksen työvoimakoulutuksena tammikuusta 2026 alkaen. Helsingin työllisyyspalvelut hallinnoi koulutusta, ja Espoon työllisyyspalvelut voivat ohjata omia asiakkaitaan koulutukseen. Koulutus käynnistyy 2–3 kertaa vuodessa. Asiakkaat osallistuvat kielitestiin, jonka jälkeen heidät ohjataan ryhmiin kielitason mukaisesti. Kotoutumiskoulutusta järjestetään tasoilla alkeet, A1.2, A2.2 ja A2.2+. Aiemmin ruotsinkielinen kotoutumiskoulutus on toteutettu pääosin omaehtoisina opintoina.

Asiakasohjauksesta vastaavat työntekijät antavat uusille kotoutujille tietoa mahdollisuudesta valita kotoutumiskieleksi suomi tai ruotsi. Keväällä 2026 käynnistetään ruotsinkielisestä kotoutumisesta vastaavan koordinaattorin toteuttamat koulutukset työllisyyspalveluiden ja Koto-Espoon henkilöstölle. Koulutuksen tavoitteena on varmistaa, että henkilöstöllä on ajantasainen tieto ruotsin kielellä kotoutumisen mahdollisuuksista sekä aikuisten ja lasten/nuorten ruotsinkielisistä kotoutumista tukevista palveluista.

Lapset ja nuoret

Varhaiskasvatuksella ja perusopetuksella on keskeinen rooli ruotsinkielisessä kotoutumisessa. Espooseen muuttaa myös kotoutujaperheitä muista Pohjoismaista, joille ruotsinkielinen varhaiskasvatus tai opetus on luonteva valinta. Ruotsinkielinen sivistystoimi tarjoaa neuvontaa päiväkotipaikan valintaan ja hoitopaikan hakemiseen liittyen, ja lisätietoja ruotsinkielisistä kouluista saa tarvittaessa koulujen rehtoreilta.

Pienten lasten kotoutuminen toteutetaan ruotsinkielisissä päiväkodeissa. Varhaiskasvatuksessa oleville lapsille tarjotaan kielitukea, ja

esiopetuksessa annetaan opetusta myös lapsen omassa äidinkielessä. Lapset ja nuoret voivat kotoutua ruotsiksi lähikoulussaan ja saavat opetusta ruotsin kielessä sekä omassa äidinkielessään. Nuoria tukee Ohjaamo, jossa on saatavilla myös ruotsinkielistä palvelua esimerkiksi opintopolkuun liittyvässä ohjauksessa. Toisen asteen ruotsinkielistä koulutusta tarjoavat Mattlidens gymnasium ja Practicum.

Kieliharjoittelupaikat

Espoon kaupunki tukee ruotsinkielistä kotoutumista tarjoamalla kieliharjoittelupaikkoja kotoutumiskoulutuksessa oleville asiakkaille. Erityisesti ruotsinkielinen sivistystoimi voi mahdollisuuksien mukaan tarjota harjoittelupaikkoja.

Matalan kynnyksen neuvontapalvelut

Hello Espoo -info hankkii Luckanilta ruotsinkielistä neuvontaa kotoutumiseen liittyvissä asioissa. Tämän lisäksi Luckan tarjoaa omaa ruotsinkielistä neuvontaa, ja espoolaiset voivat hyödyntää palvelua myös Luckanin Helsingin toimipisteessä.

Esbo Arbis

Esbo Arbis tarjoaa eri tasoisia ruotsin kielen kursseja. Arbiksen rooli on merkittävä erityisesti työn perässä muuttaneiden kielitaidon kehittämisessä. Vapaan sivistystyön toiminta tukee osaltaan kotoutumista tarjoamalla harrastusmahdollisuuksia ja edistämällä kiinnittymistä ruotsinkieliseen yhteisöön. Koto-Espoon asiakas voi sopimuksen mukaisesti osallistua maksutta Esbo Arbiksen ruotsin kielen kurssille tai lapsen kanssa muskariin, mikä tukee erityisesti työvoiman ulkopuolella olevien, kuten kotivanhempien, kielenoppimista.

Jobba för integration -hanke

Helsingin kaupunki on saanut ulkopuolista rahoitusta Jobba för integration -hankkeeseen, jonka tavoitteena on kehittää ruotsinkielistä kotoutumista. Espoon kaupunki toimii hankkeessa yhteistyökumppanina. Hankkeessa kartoitetaan ruotsin kielellä kotoutuvien työllistymismahdollisuuksia pääkaupunkiseudulla sekä tiivistetään alueellista yhteistyötä ja tunnistetaan yhteisiä kehittämistarpeita.

Jatkokoulutus ja kansainväliset osaajat

Espoo on kansainvälinen kaupunki, jossa on tarjolla opiskelu- ja työmahdollisuuksia myös maahan muuttaneille. Aalto-yliopisto tarjoaa mahdollisuuksia opiskella tutkinto ruotsiksi sekä ruotsin kielen kursseja kansainvälisille opiskelijoille. Mattlidens gymnasiumin IB-linja on pääkaupunkiseudun ainoa ruotsinkielinen International Baccalaureate (IB) Diploma Programme. Opiskelijoilla on mahdollisuus opiskella myös ruotsin kieltä.

Työperäinen maahanmuutto tuo Espooseen kansainvälisiä osaajia, joilla on usein vahva englannin kielen taito. Osalle heistä ruotsin kielen opiskelu voi olla luontevampi vaihtoehto, ja he voivat hyötyä esimerkiksi Esbo Arbiksen kielikursseista.

Haasteet ja mahdollisuudet

Ruotsinkielinen kotoutuminen pääkaupunkiseudulla sisältää myös haasteita. Ruotsinkielisten palveluiden saatavuus voi olla rajallista, mikä voi vaikeuttaa asiointia ja tiedonsaantia. Työllistyminen voi olla haastavaa, mikäli työskentely onnistuu vain ruotsin kielellä. Vahva englannin kielitaito voi kuitenkin tukea sekä työllistymistä, että ruotsin kielen oppimista.

Ruotsin kielen valitsevat kotoutujat voivat kuitenkin helpommin kiinnittyä pienempään kieliyhteisöön, jonka tarjoamat verkostot voivat joissakin tapauksissa tukea työllistymistä ja yhteiskuntaan integroitumista.

Hallitus korostaa kotoutujien omaa vastuuta kotoutumisensa ja työllistymisensä edistämisessä. Kaupungin näkökulmasta tämä edellyttää tiivistä yhteistyötä yritysten ja työnantajien kanssa, jotka voivat tarjota työmahdollisuuksia kotoutujille. Kotoutumisaikana kotoutujat kehittävät kielitaitoaan ja osallistuvat työelämään esimerkiksi harjoittelun kautta. Työnantajilla on tässä keskeinen rooli, sillä he tarjoavat mahdollisuuksia integroitua työyhteisöön, oppia kieltä ja edetä työllistymiseen. Yritysyhteistyötä tulee kehittää, jotta kotoutujille voidaan rakentaa selkeitä polkuja työelämään. Haasteena on edelleen ruotsinkielisten työpaikkojen rajallinen määrä pääkaupunkiseudulla.

Päätöshistoria

Liitteet

Liite 1 Kotoutuminen ruotsinkielellä jaosto 25.5.2026

Oheismateriaali

Tiedoksi